

Bon dia i bona Diada.

Vaig tenir una gran sorpresa, barrejada amb alegria i por, quan vaig rebre la invitació per fer aquest parlament. Què podria dir jo quan hi ha gent que llegeix, opina i fa teories sobre aquesta diada? Quan hi ha savis que omplen tertúlies de ràdio i de televisió parlant d'aquest país nostre, del 1714, de la immersió lingüística i del dèficit de la balança fiscal?.

Jo no us puc aportar valoracions històriques ni dades cronològiques, ni fer un manifest reivindicatiu sobre el que ens ha donat la història ni sobre el que esperem que passi després del 27S. No puc, ni en sé d'això.

Del que jo sí sé parlar és del territori de la Vall del Ges que trepitjo, que estimo i que descobreixo caminant i documentant-me, del país que m'apassiona i que vull preservar mentre pugui, dels sentiments que se m'apilen al cor quan recorro aquest entorn nostre, de la història que traspua cada racó d'aquest nostre país i de tot el que voldria que fos.

Deixeu-me doncs agrair primer que hàgiu tingut la deferència de convidar-me. Estic content de poder parlar avui, en una diada nacional de Catalunya tan especial com aquesta, del territori que m'acull i en la meua llengua.

M'ha semblat atractiu encetar aquest pregó, explicant-vos en un onze de setembre, onze curiositats, llocs o llegendes del nostre territori més proper. Onze raons que ens fan estimar de manera especial casa nostra. Onze bocins d'història que n'acullen moltes més, i que són també onze raons per a un futur il·lusionant que cal transmetre i fer estimar als nostres fills:

- Començo per les ERMITES: en tenim dues d'especials, lligades ancestralment amb la nostra cultura, Bellmunt i Rocaprevera,
- Seguides per LES FAGEDES: moltes, però una d'especial, silenciosa i enigmàtica, la Grevolosa.
- En tercer lloc, tres CURIOSITATS: heu sentit parlar sobre la fàbrica de pólvora que hi havia a Bellmunt al 1836? I del Biot de davant el Castell de Curull, un forat fet a terra, a sobre la pedra, del que s'explica servia perquè els carlins s'hi escalfessin les sopes? I el vitrall sobre Bellmunt que hi ha al temple de la Sagrada Família de Barcelona?
- Una quarta referència per als ARBRES: dos exemplars especials per la seva majestuositat, el tell de Can Basses i l'alzina grossa de Calverons.
- I ara DOS RACONS MÀGICS: les esquerdes de l'euga, o també dites de Freixeneda, i Capdegès, la raconada on neix el nostre riu Ges.
- En sisè lloc, les MASIES I CASES DE PAGÈS carregades d'història: Espadamala i Can Basses.
- I a continuació UN RACÓ OBLIDAT i un gust inoblidable: La Font Santa i la seva aigua pudenta.
- Ocupen la vuitena posició els CASTELLS: dos també, el de Torelló a Sant Vicenç, i el desaparegut de Conanglell.
- Seguit pel nom d'UN TORELLONENC PER A MI MOLT ESPECIAL PEL LLEGAT SOBRE EL TERRITORI QUE ENS HA DEIXAT: Ramon Vinyeta.
- La penúltima referència, per parlar d'UNA HISTÒRIA avui encara inacabada: La del soldat republicà del Puigdesalit, exhumat el passat 28 de juliol.
- I per acabar, els CIMS que ens envolten: Bellmunt, Puigsacalm, Curull, Pic de l'Àliga.

Tot plegat, conforma una estructura de passat, de present i de futur. Però sobretot de persones que ens han precedit deixant-nos el que ara tenim i ens trobem. Cadascú en el seu temps i àmbit d'actuació: des del més humil, com podria ser en Perassa, el darrer carboner a Bellmunt, fins a personatges rellevants com el matemàtic Onofre Jaume Novellas i Alabau, o mossèn Fortià Solà i Moreta, o l'arquitecte Josep Maria Pericas, o l'esmentat Ramon Vinyeta.

Perquè són les persones, i la seva qualitat, vàlua i capacitat, les que escriuen i construeixen la història.

I aquí és on aprofito per parlar de la meva vessant professional. Sentir-me agraït perquè la meva ocupació professional m'ha donat el plat calent a taula, però també perquè m'ha permès conèixer l'empresari, aquell qui, amb la seva lluita diària, se n'ha sortit, ha caigut i s'ha tornat a aixecar, ha negociat i ha fracassat, ha mirat més enllà i ha descobert noves opcions de negoci. M'ha encisat la seva actitud per innovar, crear, adaptar-se als múltiples canvis que li han sobrevingut, d'estar pensant constantment en clau de futur amb una capacitat extraordinària per prendre les decisions encertades quan toca.

I tot plegat ho fan amb convenciment i decisió, deixant la por de banda.

Són gent normal, com vosaltres i com jo. Persones que viuen el que senten, que senten el que viuen, amb força, convenciment i actitud per afrontar el canvi que volen.

I són precisament aquests valors d'estima al territori, d'adaptació i lluita al canvi constant, els que ens han d'ajudar a afrontar amb normalitat el futur que volem.

Un canvi que tenim a l'abast quan plantegem la idea d'un nou país.

Més just, més net, més endreçat, on tothom s'hi trobi bé i on tothom tingui les mateixes oportunitats. Un nou país on la cultura sigui un dels eixos vertebrals, on associacions com la nostra ADET de la qual formo part, treballin per difondre el coneixement en totes les seves dimensions, arribant a tothom i enriquint l'arsenal cultural de cada poble i de cada contrada.

Un nou país on la corrupció i les males pràctiques de qualsevol mena, simplement no existeixin perquè ja a ningú se li passi pel cap, perquè no n'hi haurà cap necessitat, perquè els principis de justícia, d'igualtat i de ciutadania ho faran impossible.

I tot això només ho aconseguirem amb la ferma voluntat de treballar de valent, amb la convicció que la feina ben feta és l'única via que ens durà a l'èxit, no només personal, sinó també col·lectiu.

No podem renunciar al fonament d'allò que pot fer possible tot això: el dret a decidir com a poble. Un dret democràtic elemental que se'ns nega, però que per això, no hem de deixar d'exercir.

El proper dia 27 tenim l'oportunitat d'expressar a les urnes aquesta voluntat d'esdevenir un nou país, de donar la veu al poble perquè lliurement decideixi, perquè iniciem un nou camí, amb passa ferma, sense por, per fer realitat el somni de justícia social, igualtat, llibertat i progrés que com a catalans i ciutadans del món ens mereixem i al qual no volem ni hem de renunciar.

El futur que ens espera ha de ser la força del nostre present. Només de nosaltres depèn com volem viure el demà.

I aquí acabo, que si xerro gaire més, arribaré tard. Me'n vaig cap a Barcelona. Hem quedat una pila de gent, grans, joves i petits, d'aquí i d'allà, amb senyeres i estelades penjades al coll o lligades a un pal,

i amb el cor il·lusionat pel futur d'aquest nostre país tan petit i, alhora, tan gran.

Que tingueu tots una bona diada.

Visca Torelló i visca Catalunya.